

A gondolatsor folytatódik...

(Istvánffy László legújabb írása nyomán)

Alapvetés

Úgy tudom: ha a véges nagyságú do-
logból folyamatosan elveszünk, az egy-
szer csak elfogy. Ilyen például a Föld
olaj-, szén-, földgázkészlete.

Az erdőben kivágott fa helyére Ma-
gyarországon az erdőtörvény előírása és
az erdész jól felfogott érdeke szerint fa-
csemete kerül. Ott talaj, víz, szén-dioxid,
fény áll rendelkezésére, és ha „szarvas,
hernyó, bogár” nem pusztítja el, belőle
újra fa lesz. Nevezhetjük megújuló vagy
megújítható nyersanyagforrásnak, ha va-
lamilyen használati eszközzé – például
bölcső vagy koporsó – feldolgozzuk, ill.
megújuló vagy megújítható energiafor-
rásnak, ha energetikai célra hasznosítjuk.

A tűzifa áráról

Hízog lenne az erdőkezelők fakeser-
kedőire nézve, ha az erdőművi fát erdei
rakodóra visszaszámítva 12 000 Ft/m³
áron tudnák eladni. Az ár ma 10 000 és
11 000 Ft/m³ között van. Ez nettó ár, áfa-
alap. A lakosság számára értékesített tű-
zifa ára azonban tartalmazza az ÁFÁ-t is,
ami jelenleg az áfa-alap 25%-a. Az erdő-
gazdaságok honlapjaikon a tűzifát
12 000-14 000 Ft/m³+áfa áron hirdetik,
erdei rakodón.

Azt gondolom, a piacgazdaságban
nem szokatlan, sőt a kereskedelmi
tisztességet sem sérti, ha a hosszú tá-
vú szerződés keretében értékesített,
kiszámítható árképlettel biztosított
árú termék – aminek értékesítése, ár-
bevételeinek befolyása az év folyamán
közél egyenletes – szerződéses ára
15-20%-kal olcsóbb, mint a napi ár.
Különösen igaz ez olyan terméknel,
amelynek a forgalmát a tél átlaghő-
mérséklete döntően befolyásolja, és
kereslete az év néhány hónapjára
koncentrálódik.

A fa elfüstöléséről, a víz elgőz- lötgetéséről és az állami támoga- tásról:

Európa szinte valamennyi államában,
köztük Magyarországon valamilyen tá-
mogatósi (jövedelem-átcsoportosítási)
rendszer segíti elő a megújuló források-
ból előállított villamos energia termelé-
sét. Beruházási támogatás, zöld bizo-
nyítvány, kötelező átvétel, illetve ezek
kombinációja. A jövedelemátcsoporto-
sítás célja, hogy képesek legyenek az új
technológiák versenyezni a meggyöke-

resedett, tőkeerős hagyományosokkal.
Magyarországon a kötelező átvétel
rendszere támogatja a megújuló ener-
giaforrásokból előállított áram piacra
jutását. Mindannyian valamivel többet
fizetünk a villanyért, amit a MAVIR to-
vábbít a termelőknek miniszteri rende-
letben meghatározott, technológián-
ként változó átvételi ár formájában. Ez a
transzfer a biomassa vonatkozásában
12-18 Mrd Ft volt az elmúlt években.

Összehasonlításként a – zömében im-
port – földgáz felhasználására ugyane-
zen rendszer a kapcsolt termelők (hő-
és villany-) számára 48-55 Mrd Ft-ot
csoportosított át! Szinte félve írom le,
hogy a hő előállításra szánt földgázt az
elmúlt hat évben mintegy 600 Mrd Ft-tal
finanszírozta az állami transzfer.

A szén tüzelőanyaggal működő erő-
művek ugyanúgy „vízétetők”, mint a
biomassások, mert a lignitnek 40-50%,
a barnaszénnek 30-40% a víztartalma.
(Vélhetően használnak valami techno-
lógiaát – amint a „biomassások” is – az
előszárításra.)

Mióta a fát (biomassa) preferálja a
megújuló alapú villamosenergia-termel-
és rendszere, a Magyarországi erdők-
ből nem termeltünk ki több fát, mint azt
megelőzően. Az évi átlagos fakitermel-
és 7 millió bruttó m³ körüli, mindeköz-
ben az élőfakészlet folyamatosan nő.
([http://www.mgszh.gov.hu/szakterule-
tek/szakteruletek/erdeszeti_igazgato-
sag/erdovagyon_adatok/adatok](http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgato-sag/erdovagyon_adatok/adatok))

A hazai földgázkészlet eközben folya-
matosan csökken. Belátható időn belül –
5-10 év – elfogy a mai földgázrészleten,
mai technológiai ismeretekkel kitermel-
hető készlet. ([http://www.mol.hu/
eves-jelentes2009/penzugyi-es-mukodesi-tel-
jesitmenyunk/kiegeszito-olaj-es-gazipari-
informaciok-az-US-GAAP-FASB-69-
nek-megfeleloen](http://www.mol.hu/eves-jelentes2009/penzugyi-es-mukodesi-tel-jesitmenyunk/kiegeszito-olaj-es-gazipari-informaciok-az-US-GAAP-FASB-69-nek-megfeleloen))

Ami véges, az el fog fogyni.

A magyarországi földgázellátás dön-
tő részben az orosz importtól függ. A
beszerzés diverzifikálására tett erőfe-
szítések eddig nem sok eredményt
hoztak. A kétségtelenül „tisztá” ener-
giaforrást biztosító földgáz hazai ellá-
tásában vészes következményekkel
járhat, ha megépülnek a hatalmas
energiaéhségű Kína és India felé kí-
gyózó vezetékek.

Az egészen bizonyos, hogy a bio-
masszából előállított villamos energia

nem fogja megoldani Magyarország
energiaigényét, de segít a megoldás-
ban. Az sem biztos, hogy a legjobb „tá-
mogatósi rendszer” működik nálunk.
Lehet, hogy a hőellátás preferálása ha-
tékonyabb eredményt hozna.

Ugyanakkor a faalapú elektromos-
energia-termelés elindítása sok munka-
helyet mentett meg a magyarországi er-
dőgazdálkodásban. Az ezredforduló tá-
ján a sarangolt választékok fedezete a
nulla értéket közelítette. A gáz által „le-
nyomott” hazai tűzifa-felhasználás és a
„gyarmati áron” exportált farost, for-
gács- és papírfa kezdte ellehetetleníteni
a magyarországi erdőgazdálkodókat.
Nemhogy a társadalom által elvárt köz-
célokot szolgáló erdőkezelést, de az er-
dőgazdálkodás anyagi és humán alap-
jait is veszély fenyegette.

A sarangolt választékok lap- és lemezipari felhasználásáról és a fahamu „veszélyes hulladék” vol- táról

Amikor a lap- és lemezipar az önköltsé-
gi ár közelében vásárolta az alapanya-
got, nem mondott semmit. Értelemsze-
rű: amikor a profit csökken, „be kell
avatkozni”.

Magyarországon nem drágábbak az
alapanyagok – az energetikai célú fa-
anyag sem –, mint Európában. Sőt. Vi-
szont a késztermékpiacon hatalmas a
verseny. Versenyelőnyt jelentene az ol-
csóbb alapanyag.

A fahamu veszélyes anyag voltát
össze kellene hasonlítani a szenes
erőművek koromkibocsátásával, esetleg
a pakuraerőművek égési maradékaival.

Összefoglalva

Nem kell szégyenkezniük, mert a ma-
gyar erdőgazdálkodók jó értelemben
véve kihasználták az energiapolitika és
az energetikai beruházók által kínált
lehetőséget. Nem szabadítjuk az or-
szágra a veszélyes hulladékok töme-
gét. A faanyag tisztességes ára alapján
keletkező bevétel lehetővé teszi az er-
dők felújítását, a közcélú erdőkezelés
elvárt igényének való megfelelést és az
ágazatban foglalkoztatottak munkahe-
lyének többé-kevésbé biztonságos
megőrzését. Sajnos, az erdőgazdaság-
ban fizetett bérek emelkedését így sem
sikerül a nemzetgazdasági átlaghoz
igazítani.

Azt gondolom, (legalább) ennek a
lapnak a hasábjain nem kellene kárho-
zatnunk magunkat!

Mizik András
erdőmérnök